

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
กรอบแนวคิดของการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม	18
ความหมายของการฝึกอบรม	18
วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม	19
ประเภทของการฝึกอบรม	21
กระบวนการฝึกอบรม	23
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม	26
องค์ประกอบของหลักสูตร	31
การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะ	33
การเรียนรู้แบบผสมผสาน	36
ที่มาและแนวคิด	36
ความหมายของการเรียนรู้แบบผสมผสาน	40
แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน	41
องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบผสมผสาน	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน	45
ข้อดี ข้อจำกัด ของการเรียนรู้แบบผสมผสาน	49
ทฤษฎีการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้แบบผสมผสาน	50
การพัฒนาศมรรณะ	53
ที่มาและแนวคิด	53
ความหมายของสมรรถนะ	55
ประเภทของสมรรถนะ	57
การพัฒนาศมรรณะ	58
การประเมินสมรรถนะ	60
สมรรถนะของครู	63
การประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	64
ความหมายของการวัด การประเมินผล และการประเมิน	64
ประโยชน์ของการวัดและประเมินผลการเรียน	70
ปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียน	72
หลักการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	75
ข้อตกลงเบื้องต้นของการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	77
วิธีการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	80
การเปรียบเทียบการประเมินการเรียนแนวคิดเท่ากับแนวคิดการประเมิน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	82
การประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	84
จุดมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียน	84
ประเภทของการวัดและประเมินผลการเรียน	85

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียน	86
กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียน	90
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	93
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม	93
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบผสมผสาน	96
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะ	99
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน	102
3 วิธีดำเนินการวิจัย	105
ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการประเมิน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	107
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ ด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	113
ขั้นตอนที่ 3 สร้างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา	122
ขั้นตอนที่ 4 ทดลองใช้หลักสูตรการฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้ แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา	142

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	149
ตอนที่ 1 ผลการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวทางการเรียนรู้ แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา	149
ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมตามแนวทางการเรียนรู้ แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา	169
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	181
ความมุ่งหมายของการวิจัย	181
วิธีดำเนินการวิจัย	181
สรุปผลการวิจัย	184
อภิปรายผล	186
ข้อเสนอแนะ	191
บรรณานุกรม	193
ภาคผนวก	203
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	205
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	209
ภาคผนวก ค คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	275

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ภาคผนวก ง	หลักสูตร แผนการฝึกอบรม และเอกสารประกอบ หลักสูตรฝึกอบรม ตามแนวคิดการเรียนรู้ แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมิน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา	283
ภาคผนวก จ	หลักฐานกระบวนการสังเกตและประเมินความรู้ และตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรม ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา	407
ประวัติย่อของผู้วิจัย		425

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 องค์ประกอบของการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะ	34
2 ขั้นตอนการออกแบบการเรียนรู้การสอนผ่านเว็บ รูปแบบ ADDIE Model ...	46
3 ประโยชน์การประเมินผลการเรียน	70
4 วิธีการประเมินและตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ประเมิน ตามสาระที่ต้องการ ประเมิน	81
5 การเปรียบเทียบการประเมินการเรียนรู้แบบเก่ากับการประเมินที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	83
6 ตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	109
7 ผลการประเมินความเหมาะสมของตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการประเมิน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	112
8 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	114
9 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา โดยรวม	117
10 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการประเมินที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ด้านความรู้	118
11 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการประเมิน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ด้านทักษะ	120
12 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการประเมิน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ด้านเจตคติ	121
13 จำนวนแผนการฝึกอบรม	131
14 รายละเอียดองค์ประกอบของแผนการฝึกอบรม	132
15 รายละเอียดองค์ประกอบของเอกสารความรู้	133
16 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม	138

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 ผลการประเมินความเหมาะสมของเว็บไซต์หลักสูตรฝึกอบรม	140
18 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร ฝึกอบรม โดยครูกลุ่มนำร่อง ทดลองใช้หลักสูตร	141
19 แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองแบบ One Group Pretest–Posttest Design	142
20 โครงสร้างการฝึกอบรม	160
21 เนื้อหาในการฝึกอบรม	161
22 ผลการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ก่อนและหลังการเข้าอบรม	170
23 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความรู้	171
24 ผลการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านทักษะ	172
25 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านเจตคติ	173
26 ผลการศึกษาความพึงพอใจหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้ แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา	174
27 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับสมรรถนะด้านการประเมิน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความรู้	277
28 ค่าค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ สมรรถนะด้านความรู้เกี่ยวกับการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	278

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
29	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับสมรรถนะด้านการประเมิน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความเจตคติ 280
30	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามกับความพึงพอใจหลักสูตร ฝึกอบรม 281
31	ผลการประเมินระดับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการประเมิน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความรู้ 409
32	ผลการประเมินระดับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการประเมิน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านทักษะ 411
33	ผลการประเมินระดับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการประเมิน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านเจตคติ 412
34	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ด้านความรู้ 413
35	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมิน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านทักษะ 416
36	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสภาพที่เป็นจริง และความคาดหวังในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมิน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านเจตคติ 418
37	ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม 419

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	12
2 ขั้นตอนการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ	24
3 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม	30
4 วิวัฒนาการทางการเรียนรู้แบบผสมผสาน ตามแนวคิดของ Graham	37
5 การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน	41
6 องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ตามแนวคิด Carman	44
7 ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาการเรียนรู้แบบผสมผสานของ Barbara	45
8 โมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model)	54
9 กรอบความคิดการพัฒนาสมรรถนะ	59
10 การประเมินสมรรถนะเพื่อพัฒนาบุคลากร	62
11 กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียน	91
12 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	106
13 การสังเคราะห์ แนวคิด เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรม	127
14 การกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตร	128
15 เว็บไซต์การฝึกอบรมเพื่อการเรียนรู้แบบออนไลน์	135
16 หน่วยการเรียนรู้การฝึกอบรมเพื่อการเรียนรู้แบบออนไลน์	135
17 ตัวอย่างกิจกรรมสะท้อนความรู้สึกระหว่างการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ...	177
18 ผู้เข้าอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากร	178
19 ผู้เข้าอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในห้องสนทนา (Chat Room)	179